

Tisztelt Emlékező Barátaim!

Engedjék meg, hogy néhány személyes élménnyel kezdjem!

Két-három éve villamossal jöttem június 3-án este ide e megemlékezésre, amikor a Bem tér közelében – látva a gyülekező embereket – egy fiatal férfi kérdést tett fel a vele szemben ülő nőnek (anyjának). - *Miféle tüntetés van itt már megint? - Valami tria, tia, tudja a fene mi lesz itt!* - hangzott a válasz. Szorongató érzéssel szálltam le a villamosról, bár a párbeszéd egyáltalán nem ért váratlanul, ismerve a magyar társadalom mai állapotát.

Tudom, nemcsak ők tehetnek róla. Hisz én is ahhoz a korosztályhoz tartozom, amelyik semmit sem tanult Trianonról, még történelem szakos hallgatóként – az egyetemen sem. Míg a két világháború között az iskolákban rendszeresen mondták a Magyar Hiszekegyet, a diplomákban imádkozták az akkori püspöki kar gyönyörű imáját Magyarország feltámadásáért, 1945-től napjainkig – mindez nyomtalanul elenyészett, a Trianon miatti fájdalom előbb üldözendő bűnné torzult, mára pedig „idejétmúlt”, „túlhaladott” gondolattá vált. Néhány éve Kolozsvár főkonzulja így jelenthette ki, hogy Trianon revízióját ma már csak néhány ezer elvakult (őrült) magyar (állampolgár) akarhatja.

A mai tankönyvek írnak már néhány száraz, tényszerű mondatot a trianoni békeszerződésről – ami nem szerződés volt, hanem diktátum, parancs - , esetleg megjegyzi, hogy a béke igazságtalan volt, de a revízió igénye ennél sokkal igazságtalanabb, amely egyenesen sodorta Magyarországot a náci Németország oldalára, a második világháborúba, ennek következménye pedig a nyilas rémuralom, a zsidóság deportálása. A tények ilyen torz, igazságtalan összemosása tehát mit sem változott a marxista történetírás évtizedei óta.

Trianon nem pusztán a magyar történelem egyik tragédiája, hanem kimondhatjuk, a legnagyobb tragédiája volt, amelynek ezerféle hatása él itt velünk, annak a nőnek és fiának életét is meghatározza, akik persze mit sem tudnak erről.

Ezért nem lehet elfelejteni, túllépni rajta, nem lehet az összetartozás valamilyen ünnepévé nyilvánítani ezt a gyásznapot.

Elevenítsünk fel néhány jól ismert adatot azzal a sokkal, azzal a súlyos veszteséggel kapcsolatban, ami 95 éve érte hazánkat!

A magyar királyság területe 325.411 km² -ről 92.600 km²-re csökkent. Ez több mint 70%-os veszteség. Célszerűbb az ország felosztásáról beszélni. Ha egy alma 2/3-ad részét szétosztjuk, nem az alma megcsonkításáról, hanem annak felosztásáról beszélünk. A népesség 20,8 millióról 7,6 millióra csökkent. A magyar nemzettest 1/3-ad része, (legalább 3,5 millió ember) került kényszerkisebbségként – tehát akarata és megkérdése nélkül – idegen államokba, megtűrt, másodrendű alattvalóként. A lassan 100 éve kitartó nemzettársaink azóta sem rendelkeznek hazával, csak szülőfölddel. Több millió magyart fosztottak meg (és ez a helyzet ma is fennáll) legalapvetőbb emberi jogaitól, az anyanyelvi kulturához és történelemhez, a nemzetközösséghez, a hazához tartozás jogától.

Az életképtelenné tett középső országrész az önálló gazdasági fejlődés szinte minden lehetőségétől megfosztott. Elvesztettük termőföldjeink 2/3-át, erdőink 32 %-át, szőlőink közel felét, szarvasmarha állományunk 2/3-ad részét, juhállományunk 3/4-ét, gyáriparunk 2/3-át, jól kiépített vasúthálózatunk 2/3-ad részét, Fiumét, egyetlen tengeri kikötőnk, teljes flottájával. Elvesztettük a pozsonyi és a kolozsvári egyetemet, megszámlálhatatlan elemi és

középiskolát teljes felszereléssel, felbecsülhetetlen értékű könyvtárakat, műkincseket, múzeumokat, köztéri szobrok százait, (melyek nagy részét az utódállamok megsemmisítették). Elvesztettük városaink jelentős részét, és mindezzel együtt múltunk, történelmünk integráns részét. Mert hogyan lehet magyar múltról beszélni pl. Kassa és Rákóczi Ferenc, Pozsony és Széchenyi István, Várad és Ady, Arany János és Szalonta, Székelyföld és Gábor Áron, Arad és a 13 vértanu tábornok nélkül?

Itt Magyarországnak – mint a Monarchia egyetlen „bűnös nemzetének” nemcsak a megszüntetéséről volt szó, hanem – mondjuk ki – felszámolásáról. Hogy lehetett az, hogy a felosztandó prédává vált országból még Ausztria, sőt Lengyelország és Olaszország is kapott? Miért?

Ma úgy hiszem, látom már. Az ország teljes tönkretételének ördögi terve szerint a csonka Magyarországot minden oldalról olyan ellenséges országok vegyék körül, amelyeket összetart a közös bűn, a megszerzett konc, s melyek közös, elemi érdeke Magyarország megerősödésének, és a revízióknak minden szándékát megakadályozni; s a katonailag végletesen meggyengített országgal szemben bármikor készen álljanak közös fellépésre. Az erőviszonyok az önvédelmet sem tették lehetővé, hisz csak Románia hadereje hétszerese volt a magyar haderőnek.

Így kellene látnunk és értékelnünk a Horthy-korszak erőfeszítéseit, amely megkísérelte – mindössze 20 év állt rendelkezésükre, kevesebb mint ami a rendszerváltozás óta eltelt, (közben egy világgazdasági válsággal) – a csonka ország és nemzet talpra állítását. Horthy személyének megítélésében határozott visszalépés tapasztalható a '90-es évekhez képest, de nincs emléke gróf Bethlen Istvánnak sem, és a tragikus sorsú Teleki Pálnak is Lengyelországban lehet, Budapesten nem állhat szobra.

Sokszor eszembe jut a közismert igazság, hogy azoknak a népeknek, amelyek nem képesek saját történelmükből tanulni, az lesz a büntetésük, hogy újra és újra át kell élniük történelmi tragédiáikat. A magyarság sem képes tanulni, mert nem is ismeri, nem ismerheti saját valós történelmét.

Ki kell mondanunk, hogy Trianon nemcsak a múlt, nem egy lezárható történelmi kérdés, de újra és újra megismétlődhet velünk. Ezért kellene az odavezető utat, az okokat jól ismerni, és a tanulságokat levonni, amíg nem késő.

Meggyőződésem, hogy Trianon tragédiájának legmélyebb okait ma sem ismerjük, vagy nem mondhatjuk ki. Miközben a Monarchia gyors kapitalizálódását egyfajta példaként állítják ma elénk, úgy gondolom, hogy a magyar társadalom súlyos megrendülése ebben a korszakban következett be. Ez a későn jövő, idegen gyökerű, agresszív kapitalizmus szétzilálta, atomizálta a hagyományos magyar társadalmat úgy, hogy nem jött létre a nemesség és parasztságot magába olvasztó erős középosztály, amely új nemzetfenntartó erővé válhatott volna. Bizony, a reformkor nagy nemzedéke nem így képzelhette el Magyarország polgárosodását. Idegen elemek és eszmék bomlasztották a keresztény, nemzeti összetartozás erőit. A kozmopolitizmus, a haszonelvű individualizmus eluralta a közgondolkodást, a sajtót, részben a kulturát is, sokkal inkább, mint bármely más középkelet-európai országban. 1918-ra, a világháború végére, a magyar társadalom bénult, passzív, széthullott állapotban volt, és pont akkor, amikor a nemzet minden erejének összefogására lett volna szükség. Tisza István meggyilkolása után nem volt nemzeti erő,

amely el tudta volna távolítani Károlyi hazaáruló kormányát, és a haza védelmét megszervezhette volna. Pedig akkor még semmi sem volt elveszve. De valami jóvátehetetlenül elromlott. 1848-49-ben a frissen megszervezett magyar honvédség kiverte az országot kilenc oldalról megtámadó ellenséget. Azóta csak 70 év telt el. De mi történt velünk ebben a 70 évben?

A másik fontos kérdés, az ország soknemzetiségű volta. Az igazság az, hogy Magyarország az akkori Európa legtoleránsabb nemzetiségi törvényével rendelkezett. Nem pedig ennek ellenkezője igaz, amivel vádolnak bennünket. A dualizmus idején Magyarország rendkívül liberális bevándorlási politikát folytatott, nincs veszélyérzete, nem működtek önvédelmi reflexei. Bűnös nemtörődömséggel hagyták figyelmen kívül Erdély segélykiáltását, melyet megrázóan mutat be Nyírő József: Néma küzdelem című regénye. Az elszegényedő magyar nemesek földjeit tömegével vásárolták fel olcsón – bankjaik támogatásával – a románok. Trianon tehát már érlelődött.

Nagyon figyelemreméltóak Aldo Dami történész, a kisebbségek szakértője észrevételei, aki elfogulatlan objektivitással írja rólunk: *„Ha Magyarország nemzetiségeit erőszakosan be akarta volna olvasztani, évszázadokig lett volna ideje és hatalma. De Magyarország nem követte a francia királyok példáját, sem a császárságét vagy a forradalomét. Franciaország mindenek felett ezeréves politikai centralizmusának köszönhetette, hogy az 1815 – 1871 évi vereségeit könnyen elviselte. Magyarországot azonban 1920-ban azért büntették, mert egységesítő politikáját elhanyagolta, és nemzetiségeinek lehetővé tette, hogy területén szabadon, önállóan fejlődjenek. Ha tényleg elnyomta volna őket, már rég eltűntek volna, és Magyarország nem jut a trianoni határok közé. Az elnyomás története tehát csak mese. Ellenkezőleg, a magyarok maguk váltak liberális politikájuk áldozatává.”*

A harmadik kérdés, melynek égető aktualitása van, az óriási lejárató hadjárat, amely Magyarország ellen irányult az akkori világsajtóban. A magyar politikai elit nem reagált ezekre, nem ismerte fel a közelgő veszélyt, akárcsak ma sem. Megbocsájthatatlan bűn ez! Hogy milyen szerepet játszott ez abban, hogy 1920-ban Magyarország teljesen magára hagyva, támogatók nélkül állt a győztesek előtt, annak bizonyosságául álljon itt Harold Nicolson angol diplomata levele. H. Nicolson fontos szerepet játszott a párizsi béketárgyalásokon. *„Érzelmeim Magyarországgal szemben kevésbé függetlenek voltak. Megvallom, én ezt a turáni fajt heves ellenszenvvel néztem, és nézem ma is. Mint rokonaik, a törökök, sokat pusztítottak, és semmit nem teremtettek. Budapest talmi város volt, minden autochton realitás nélkül. Évszázadokon át elnyomták a magyarok a nemzetiségeiket. És most ütött a szabadulás és büntetés órája.”* „Akkoriban mindannyian így gondolkodtunk” - jegyzi még meg.

A gyűlöletnek tehát igen mély gyökerei voltak, csak felszínre kellett hozni, fel kellett erősíteni ezeket. Az okok vizsgálatánál itt már visszamehetünk akár a pozsonyi csata *Ungos eliminandos..esse* ", *A magyarokat pedig ki kell irtani !* célkitűzésig. Bizony, Trianonban a csehek, románok nemcsak etnikai, földrajzi, de történelmi jogokra is hivatkoztak. Miszerint a vad, vérengző, keleti magyar hordák itt már civilizált szláv – dákó – román államalakulatokat tettek tönkre. Szomorúan kell megjegyeznem, hogy gyerekeink ma is Európát pusztító magyar kalandozók egyoldalú képével találkoznak.

A rendszerváltás óta egyetlen kormánynak sem volt fontos őstörténeti kutatóintézet létrehozása, amely összegezhethetné a külföldi és hazai genetikai, régészeti kutatások

eredményeit, és új irányt szabhatna kárpát-medencei jelenlétünk kutatásának. Miért nem fontos ma ez senkinek?

Trianon következményei közül csak néhányat emelnék ki. Elvesztettük önbecsülésünket, bátorságunkat, azonosságtudatunkat. A félelem, a beszorítottság érzése ott munkál minden magyar lelkében, a határ bármely oldalára is születik. A magyar külpolitika is ennek megfelelően önállóan, szorongó, folytonosan deffenzív jellegű. Semmilyen kínálkozó lehetőséget nem tudtunk kihasználni a rendszerváltás óta, bár szinte minden állam felbomlott már ebben a térségben, amelyeket Versailles-ban létrehoztak. Ez az állapot pedig hosszú távon lelkileg deformál, mentálisan beteggé tesz. Fogynak a magyarság Közép-Európában. Egyes becslések szerint a határon túli honfitársaink száma mára már felére csökkent. 1945 óta a magyar kormányok körülbelül 10 évenként lemondanak mindenről, ismételtetik, hogy soha semmilyen területi követelésük nincs és nem is lesz.

Mégsincs bizalom és igazi béke a térségben. Miért? Mert a súlyos bűnre nem lehet jogot, barátságot építeni. A (bűn pedig) be nem vallott és jóvá nem tett bűn pedig ott mérgezik a mélyben, pusztítva az elkövetőit is. Trianon súlyosan vétett az isteni törvények ellen. A ne ölj, ne lopj, ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy, más tulajdonát ne kívánd parancsok ellen egyaránt. A bűn pedig magában hordja a büntetését. Ez még akkor is igaz, ha rövid életünk során nem mindig látjuk ennek megvalósulását a világban.

Megemlékezésemet egy reményteljes gondolattal szeretném lezárni.

Évről évre százezrek látogatnak el Csíksomlyóra, a magyarság legnagyobb zarándokhelyére. Fialok és idősek, katolikusok és reformátusok, hívők és megkereszteletlenek. Sokan turistaként mennek, és zarándokként térnek vissza. És megélik valami nagyszerűt. Összeír a lelkük. Egyik hazatérő családtagom mesélte, hogy ott állt az út szélén egy öreg székely bácsi – levett kalappal, könnyes szemmel nézte a zászlókkal vonuló búcsúsokat, és többször, reménykedve odakiállt: „*Él még a magyar!*”

Ám gondoljunk most azokra a honfitársainkra is, akik már útban vannak Párizs felé, hogy holnap Versailles-ban hívják fel a világ figyelmét arra a mérhetetlen igazságtalanságra, ami Magyarországgal történt. Erre nagy szükség is van, hiszen az Európai Parlamentben az egyik képviselő a közelmúltban megkérdezte, hogy "*ha a magyaroknak olyan rossz Szlovákiában, minek mentek oda ?*"

Papp Márta történelemtanár
az Országos Trianon Társaság Debreceni Tagozata alelnöke

Elhangzott Debrecenben, 2015. június 3-án a Debreceni Városvédő és -szépítő Egyesület rendezvényén